

LAW FOR YOU

Hướng dẫn ngắn
về luật pháp cho
người di dân mới
sống tại Nam Úc.

VIETNAMESE
[Tiếng Việt]

Mục Lục

Giới Thiệu	1
Luật Pháp tại Úc	2
Lái Xe	3
Mua Xe Đã Sử Dụng	4
Tai Nạn Xe Cộ	5
Mua Hàng Hóa & Dịch Vụ	6
Police (Cảnh Sát)	7
Bạo Lực Gia Đình	8
Thuê Mướn	9
Hôn Nhân	10
Ly Thân và Ly Dị	11
Con Cái và Ly Thân	12
Chăm Sóc cho Con Cái	13
Quyết Định của Chính Phủ	14
Làm Việc	15
Tiền Phạt	16

Law For You – Hướng dẫn ngắn về luật pháp cho người di dân mới sống tại Nam Úc

Đây là hướng dẫn căn bản về luật pháp cho người di dân mới sống tại Nam Úc. Nó nhằm giúp đỡ những người không nói tiếng Anh hiểu biết các luật chính và tìm hiểu về các dịch vụ sẵn có để giúp đỡ họ về các vấn đề pháp lý. Nếu ai có vấn đề pháp lý thì điều quan trọng là họ phải tìm đến cố vấn pháp lý càng sớm càng tốt.

Hướng dẫn này được Legal Services Commission biên soạn để hỗ trợ giáo dục pháp lý cho người di dân mới. Hướng dẫn này cũng có thể được sử dụng bởi những người cần hiểu các khái niệm căn bản về pháp lý và đến đâu để được giúp đỡ.

Legal Services Commission thành thật biết ơn sự tài trợ của Law Foundation of South Australia để dịch và in tài liệu này.

Một số nội dung và hình ảnh dùng trong tài liệu này được phỏng theo ‘*What’s the law? Australian law in my new country*’ biên soạn bởi các hội đồng trợ giúp pháp lý của Úc.

Phủ nhận trách nhiệm: Luật lệ thay đổi thường xuyên và thông tin trong ấn bản này có thể không còn hiện hành. Thông tin trong ấn bản này chỉ có tính hướng dẫn tổng quát. Không phải là cố vấn pháp lý. Chúng tôi khuyến khích mọi người tìm cố vấn cho riêng mình về các vấn đề pháp lý.

© Legal Services Commission Tháng 3, 2015

Xuất bản với sự hỗ trợ của Law Foundation of South Australia

**Legal Services
Commission**
OF SOUTH AUSTRALIA

Luật Pháp tại Úc

- Mọi người phải tuân theo luật pháp.
- Nếu quý vị vi phạm luật pháp, quý vị có thể phải trả tiền hay ra tòa.
- Thông tin miễn phí về luật pháp có sẵn cho mọi người.
- Quý vị có thể có giúp đỡ miễn phí về pháp lý tại **Legal Services Commission**.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Lái Xe

- Để được lái xe tại Nam Úc quý vị phải có bằng lái xe có giá trị. Nếu quý vị mới đến Nam Úc hãy kiểm tra với **Service SA** xem bằng lái của mình có giá trị hay không.
- Quý vị không được lái xe không có đăng ký hay để nó đậu trên đường.
- Tất cả mọi người phải cài dây nịt an toàn, luôn cả trẻ em. Trẻ em cần ghế và dây nịt đặc biệt cho xe. Loại ghế và dây nịt cho xe mà quý vị cần sử dụng tùy thuộc vào cỡ và độ tuổi của đứa bé. Để biết thêm thông tin hãy liên lạc **Kidsafe SA**.
- Quý vị phải học và tuân theo tất cả các luật lái xe. Hình phạt cho việc vi phạm các luật này có thể bao gồm phạt tiền, ở tù, và mất bằng lái.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Service SA

13 10 84

Kidsafe SA

8161 6318

www.kidsafesa.com.au/road-safety

Mua Xe Đã Sử Dụng

Mua từ cửa hàng bán xe:

- Nên có thợ máy hay **RAA** kiểm tra xe cho mình.
- Nhân viên bán xe phải đảm bảo chiếc xe không phải là xe ăn cắp hay còn thiếu nợ.

Tự mua từ chủ xe:

- Nên có thợ máy hay **RAA** kiểm tra xe cho mình.
- Đôi khi ngân hàng có thể lấy xe nếu xe còn bị nợ. Chuyện này vẫn có thể xảy ra ngay cả sau khi quý vị mua xe và đăng ký xe theo tên của quý vị. Để kiểm tra xem chiếc xe có còn nợ không, hãy gọi điện thoại cho **Personal Property Securities Register (PPSR)** số 1300 007 777. Quý vị sẽ cần số 'Vehicle Identification Number' (VIN) có trên giấy tờ đăng ký xe và trên máy xe. Lệ phí tìm kiếm PPSR là \$4 và quý vị chỉ có thể thanh toán bằng thẻ tín dụng.
- Phải đảm bảo chiếc xe không phải là xe bị mất cắp. Dịch vụ tìm kiếm PPSR cũng có thể kiểm tra chuyện này cho quý vị.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Personal Property Securities Register

1300 007 777

www.ppsr.gov.au

RAA

131 111

Tai Nạn Xe Cộ

- Khi có tai nạn xe cộ thì mỗi tài xế lái xe phải ngừng xe và giúp đỡ nếu có bất kỳ ai bị thương.
- Các tài xế lái xe phải trao đổi chi tiết của mình: tên, địa chỉ, và công ty bảo hiểm.
- Báo với Police nếu có ai bị thương hoặc tổng chi phí sửa chữa tất cả các xe bị tai nạn trên \$3000.
- Bảo hiểm 'Third party compulsory insurance' được bao gồm khi quý vị trả tiền đăng ký xe. Bảo hiểm này bồi thường cho người bị thương trong tai nạn xe cộ. Bảo hiểm này không bồi thường việc sửa chữa các xe bị tai nạn.
- Có các loại bảo hiểm khác mà quý vị có thể mua để bồi thường việc sửa chữa xe bị tai nạn:
  - Bảo hiểm 'Third party property insurance' bồi thường thiệt hại cho xe của người kia nếu tai nạn do lỗi của quý vị gây ra.
  - Bảo hiểm 'Comprehensive insurance' bồi thường thiệt hại cho cả xe của quý vị và xe của người kia.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Police

Gọi 000 trong trường hợp khẩn cấp hay 131444 để gọi Police đến khi không khẩn cấp.

**Legal Services
Commission**
OF SOUTH AUSTRALIA

Mua Hàng Hóa & Dịch Vụ

- Quý vị có quyền nếu những gì mình mua bị hư, không an toàn, không hoạt động hay trông khác không giống như dự định. Đồ mua có thể được sửa chữa cho quý vị, hay đổi đồ mới hay lấy tiền lại. Chuyện này có thể xảy ra ngay cả sau khi hết hạn bảo hành.
- Luôn luôn giữ hóa đơn.
- Trước khi quý vị ký hợp đồng nào hãy yêu cầu ai đó giúp quý vị hiểu hợp đồng có nghĩa gì. Điều này rất quan trọng đối với các hợp đồng dài chẳng hạn đối với điện thoại di động.
- Dán nhãn 'Do Not Knock' ở cửa trước của quý vị có thể ngăn chặn người ta đến nhà của quý vị chào bán hàng cho quý vị.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Consumer Credit Law Centre SA

8342 1800

1300 886 220 (người gọi vùng quê)

Police (Cảnh Sát)

- Police bảo vệ cộng đồng và đảm bảo người ta tuân theo luật. Police cũng phải tuân theo luật.
- Khi điều tra một vụ án thì Police có thể phỏng vấn bất kỳ ai.
- Quý vị không phải trả lời bất kỳ những câu hỏi của Police hỏi quý vị, ngoài việc cho biết tên họ, địa chỉ và ngày tháng năm sinh.
- Nếu quý vị đang lái xe có động cơ thì quý vị phải trình bằng lái xe cho Police khi Police yêu cầu.
- Quý vị có quyền có cố vấn pháp lý trước khi quý vị trả lời các câu hỏi khác của Police.
- Nếu tiếng Anh không phải là tiếng quý vị muốn dùng thì quý vị có quyền yêu cầu thông dịch viên mỗi khi nói chuyện với Police.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Police

Gọi 000 trong trường hợp khẩn cấp hay 131444 để gọi Police đến khi không khẩn cấp.

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Bạo Lực Gia Đình

- Ở Úc có nhiều luật để bảo vệ người ta không bị bạo lực gia đình.
- Bạo lực gia đình có thể xảy ra ở nhiều dạng bao gồm vũ lực, tình dục, tâm lý, lời nói, tình cảm và kinh tế.
- Không có ai phải sống trong sự sợ hãi của bạo lực gia đình. Bạo lực gia đình là tội nghiêm trọng đối với Police và tòa án.
- Police và tòa án có thể ra trát lệnh bắt buộc một thành viên trong gia đình không được gây ra bạo lực gia đình trong tương lai. Trát lệnh này được gọi là 'Intervention Order'.
- Nếu một thành viên gia đình không ngừng bạo lực thì họ sẽ bị rắc rối với luật pháp.
- Có các dịch vụ miễn phí đặc biệt có thể giúp đỡ những người không cảm thấy an toàn ở nhà. Các dịch vụ này bao gồm nơi ở lánh tạm cho phụ nữ, dịch vụ tư vấn và cố vấn pháp lý.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Police

Gọi 000 trong trường hợp khẩn cấp hay 131444 để gọi Police đến khi không khẩn cấp.

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Women's Legal Service

8221 5553

Domestic Violence Gateway Helpline

1800 800 098

Thuê Mướn

- Chủ nhà thuê phải bảo trì nhà cửa trong điều kiện tương đối chấp nhận được.
- Người thuê nhà phải báo cho chủ nhà thuê biết nếu nhà cửa bị hư hại.
- Chủ nhà thuê trả tiền sửa chữa trừ khi người thuê nhà gây ra hư hại.
- Người thuê nhà phải trả tiền thuê nhà và giữ nhà cửa sạch sẽ, gọn gàng và trong tình trạng tốt.
- Lấy biên nhận để chứng minh quý vị đã trả tiền thuê nhà.
- Người thuê nhà không được làm ồn quá mức hay làm phiền hàng xóm của họ.
- Quý vị không thể bị đuổi ra khi không có Lệnh của tòa án hay tòa địa ốc.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Tenants Information & Advocacy Service (TIAS)

8305 9459

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Hôn Nhân

- Ở Úc hôn nhân là giữa một người đàn ông và một người đàn bà mỗi người tuổi từ 18 trở lên.
- Trong những trường hợp đặc biệt những người trẻ tuổi 16 hay 17 có thể kết hôn nếu tòa cho phép. Hiếm khi Tòa cho phép này.
- Luật pháp không cho phép người dưới 18 tuổi được đưa đi ra ngoại quốc để kết hôn.
- Ở Úc không có luật nào đòi hỏi người ta phải kết hôn chính thức mới được sống chung với nhau.
- Việc kết hôn không đương nhiên cho người chồng hay người vợ quyền được giao hợp tình dục. Nếu một trong hai người không tự nguyện đồng ý giao hợp tình dục, thì việc này gọi là hiếp dâm, ngay cả giữa chồng và vợ.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Ly Thân và Ly Dị

- Bất cứ người nào không muốn ở lại trong hôn nhân đều có thể ly dị. Chồng có thể ly dị vợ và vợ có thể ly dị chồng. Không thành vấn đề là lỗi tại ai.
- Ly dị là sự chấm dứt hôn nhân chính thức và có tính chất pháp lý. Quý vị phải xin tòa quyết định ly dị.
- Trước khi quý vị xin ly dị quý vị phải ngưng sống chung với nhau như một cặp trong thời gian ít nhất là 12 tháng.
- Vẫn có thể ly thân trong khi sống chung cùng một nhà miễn là quý vị không còn chia sẻ những hoạt động bình thường của hôn nhân như là ngủ chung với nhau, ngồi ăn chung với nhau, sử dụng tài khoản ngân hàng chung với nhau hay cùng đi chơi chung với con cái của quý vị.
- Có nhiều luật gia đình về việc chăm sóc cho con cái và phân chia tài sản sau khi ly thân. Những luật này vẫn có thể áp dụng không cần biết là quý vị có chính thức kết hôn hay không.
- Nếu quý vị có ý định ly thân hay đã ly thân rồi, quý vị nên tìm cố vấn pháp lý. Luật sư có thể giúp quý vị hiểu quyền lợi và trách nhiệm pháp lý của quý vị, và giải thích luật áp dụng như thế nào trong trường hợp của quý vị.
- Việc ly thân và ly dị có thể ảnh hưởng đến tình trạng di trú của quý vị. Quý vị nên có cố vấn pháp lý về vấn đề này.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Family Law Courts

1300 352 000

Con Cái và Ly Thân

- Cả hai cha và mẹ đều có trách nhiệm đối với con cái của mình. Điều này không thay đổi ngay cả khi cha mẹ ly thân.
- Con cái có quyền gặp cả hai cha mẹ miễn là chúng được an toàn.
- Hầu hết các cha mẹ ly thân tìm cách để tiếp tục chia sẻ việc chăm sóc cho con cái của mình.
- Một số cha mẹ ly thân không thể đồng ý được về việc sắp xếp cho con cái của họ. Luật sư về gia đình có thể cố vấn pháp lý và giúp cha mẹ đạt được thỏa thuận với nhau.
- Trong những trường hợp nghiêm trọng, tòa án gia đình có thể quyết định những việc sắp xếp cho con cái.
- Hòa giải gia đình là khi cha mẹ có sự giúp đỡ của một nhân viên hòa giải độc lập để bàn luận về những chuyện sắp đặt cho con cái, không cần phải ra tòa.
- Một trong hai cha mẹ có thể được yêu cầu trả 'child support' (tiền cấp dưỡng con cái) cho người kia để giúp người kia chăm sóc cho con cái.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Chăm Sóc cho Con Cái

- Cha mẹ phải chăm sóc cho con cái và bảo vệ con cái không bị nguy hiểm.
- Cha mẹ có quyền dạy con cái cách cư xử. Cha mẹ không được làm đau con cái trong việc kỷ luật.
- **Families SA** có thể sẽ hành động để bảo vệ trẻ em khỏi những cha mẹ không chăm sóc cho con cái hay làm đau con cái.
- Có các dịch vụ miễn phí có thể giúp cha mẹ về tư vấn, chăm sóc con cái và tư vấn gia đình.
- Các chuyên viên làm việc với trẻ em phải báo cáo với **Families SA** nếu họ nghĩ rằng một đứa trẻ có thể bị hại.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Parent Helpline

1300 364 100

Police

Gọi 000 trong trường hợp khẩn cấp hay 131444 để gọi Cảnh Sát đến nếu không khẩn cấp.

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Families SA

Child Abuse Report Line 13 14 78

Crisis Care (sau giờ làm việc) 131 16 11

Quyết Định của Chính Phủ

- Các quyết định của nhân viên chính phủ phải được thực hiện theo quy định.
- Quý vị có quyền được tư vấn pháp lý và thắc mắc về các quyết định của chính phủ có ảnh hưởng đến mình.
- Đôi khi, quý vị có thể yêu cầu thay đổi những quyết định này.
- Quý vị cũng có thể khiếu nại đến **Ombudsman SA** hay **Commonwealth Ombudsman** nếu quý vị tin rằng một quyết định nào đó của chính phủ bị sai.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Commonwealth Ombudsman

1300 362 072

Ombudsman SA

8226 8699

1800 182 150 (người gọi vùng quê)

Welfare Rights Centre (SA)

8223 1338

1800 246 287 (người gọi vùng quê)

Làm Việc

- Có nhiều luật bảo vệ quyền lợi của quý vị tại nơi làm việc bao gồm:
  - quý vị được trả lương bao nhiêu
  - bồi thường nếu quý vị bị thương tật tại nơi làm việc
  - đối xử công bằng tại nơi làm việc
  - được an toàn tại nơi làm việc
  - hồ sơ về lương bổng, thuế và hưu bổng của quý vị.
- Nếu quý vị là thành viên của công đoàn họ có thể cố vấn cho quý vị và giúp bảo vệ quyền lợi của quý vị tại nơi làm việc.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Fair Work Ombudsman (quyền lợi lương bổng và việc làm)

13 13 94

www.fairwork.gov.au/languages

Legal Services Commission (cố vấn tổng quát và giới thiệu)

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Working Women's Centre SA

1800 652 697

Tiền Phạt

- Tiền phạt là một loại hình phạt mà quý vị phải trả tiền vì vi phạm luật.
- Nếu quý vị không có khả năng trả hết tiền phạt của mình vào cuối hạn cho phép, hãy liên hệ với **Fines Enforcement and Recovery Unit**.
- **Fines Enforcement and Recovery Unit** có thể sắp xếp việc trả tiền của quý vị dựa trên khả năng trả tiền của quý vị.
- Nếu quý vị không dàn xếp thỏa thuận với **Fines Enforcement and Recovery Unit** họ có quyền bắt buộc quý vị trả tiền phạt của quý vị.
- Đừng làm ngơ với tiền phạt của quý vị - nếu quý vị không có khả năng trả, yêu cầu được giúp đỡ.

Để biết thêm thông tin

Translating and Interpreting Service (TIS)

131 450

Legal Services Commission

1300 366 424

www.lsc.sa.gov.au

Fines Enforcement and Recovery Unit

1800 659 538

GHI CHÚ

